

2.5.6. Chráněná území

Z hlediska počtu a významu přírodních památek se kraj řadí k nejbohatším v republice. Celková rozloha **chráněných území** v kraji činí 97 832 ha, což představuje pětinu území kraje (po odečtení maloplošných území, která jsou uvnitř velkoplošných území). Chráněná území pokrývají celé území SO ORP Broumov, čtyřicet procent území SO ORP Vrchlabí a Náchod, třetinu území SO ORP Rychnov nad Kněžnou, čtvrtinu území SO ORP Trutnov, pětinu území SO ORP Dobruška a desetinu SO ORP Jičín. Dva správní obvody (Jaroměř a Nový Bydžov) na svém území žádnou chráněnou lokalitu nemají.

V severní části kraje na území správních obvodů Trutnov a Vrchlabí se rozkládá nejstarší ze čtyř národních parků v České republice – Krkonošský národní park, který zasahuje třetinou své rozlohy i do sousedního Libereckého kraje. Do **velkoplošných chráněných území** patří vedle národních parků i chráněné krajinné oblasti (CHKO), které máme v kraji tři.

CHKO Broumovsko zabírá území Broumovského výběžku a pokrývá celé území SO ORP Broumov a zasahuje i do sousedních správních obvodů, do severní části SO ORP Náchod a východního okraje SO ORP Trutnov. Druhá CHKO Orlické hory se rozkládá v severovýchodní části správních obvodů Dobruška a Rychnov nad Kněžnou, malou částí přesahuje i do sousedního Pardubického kraje. Nejstarší CHKO v republice Český ráj zasahuje oblastí Prachovských skal na severozápadě SO ORP Jičín do našeho kraje, její větší část se nachází na území sousedních krajů Libereckého a Středočeského.

Maloplošná chráněná území jsou na území všech správních obvodů kraje s výjimkou SO ORP Nový Bydžov a Jaroměř. Jediná národní přírodní památka v kraji - Babiččino údolí leží na území SO ORP Náchod. Přírodně nejhodnotnější národní přírodní rezervace s největším skalním městem ve střední Evropě se nachází na území SO ORP Broumov a Náchod - Adršpašsko-teplické skály a Broumovské stěny. Významné jsou i bukový prales Bukačka a lesní smíšené porosty národní přírodní rezervace Trčkov ve vrcholových partiích Orlických hor na území SO ORP Dobruška a Rychnov nad Kněžnou. Rozlohou největší přírodní památky jsou na území SO ORP Trutnov, Vrchlabí a Jičín, který má nejvíce těchto památek na svém území i co do počtu.

Tab. 2.5.6.1. Chráněná území ve správních obvodech ORP k 31. 12. 2005^{*)}

Zdroj: Agentura ochrany přírody a krajiny (<http://drusop.nature.cz>), vlastní dopočty a odhady CSU

	Velkoplošná chráněná území		Maloplošná chráněná území				Chráněná úz. celkem (bez překryvů MCHÚ a VCHÚ)	
			počet ¹⁾	výměra (v ha)				
	počet ¹⁾	výměra (v ha)		celkem	v tom na území		výměra (v ha)	% celk. rozlohy SO ORP
					VCHÚ ²⁾	mimo VCHÚ ²⁾		
Královéhradecký kraj	4	95 491	112	11 892	9 552	2 340	97 832	20,56
v tom správní obvody:								
Broumov	1	25 936	3	1 425	1 425	-	25 936	100,00
Dobruška	1	5 879	10	182	171	10	5 889	21,11
Dvůr Králové n. L.	-	-	2	29	-	29	29	0,11
Hořice	-	-	6	187	-	187	187	0,97
Hradec Králové	-	-	16	226	-	226	226	0,33
Jaroměř	-	-	-	-	-	-	-	-
Jičín	1	5 048	27	1 215	336	879	5 927	9,93
Kostelec nad Orlicí	-	-	6	101	-	101	101	0,45
Náchod	1	13 237	9	1 184	674	511	13 747	38,66
Nová Paka	-	-	4	33	-	33	33	0,34
Nové Město n. Met.	-	-	2	329	-	329	329	3,36
Nový Bydžov	-	-	-	-	-	-	-	-
Rychnov nad Kněž.	1	16 857	19	196	177	19	16 875	35,20
Trutnov	2	16 971	6	4 892	4 877	15	16 986	28,52
Vrchlabí	1	11 565	5	1 891	1 891	-	11 565	39,41

^{*)} Výměry území byly odhadnuty s použitím GIS, mohou se lišit od jinde uvedených

¹⁾ včetně území zasahujících do jiného obvodu ORP (kraje), součty SO ORP nemusí přesně odpovídat hodnotě za kraj

²⁾ VCHÚ = velkoplošná chráněná území (zahrnují chráněné krajinné oblasti a národní parky)

³⁾ MCHÚ = maloplošná chráněná území (národní přírodní památky, národní přír. rezervace, přírodní památky a přír. rezervace)

Tab. 2.5.6.2. Maloplošná chráněná území k 31. 12. 2005^{*)}Zdroj: Agentura ochrany přírody a krajiny (<http://drusop.nature.cz>), vlastní dopočty a odhady ČSÚ

	Maloplošná chráněná území (MCHÚ)		v tom podle kategorií							
			národní přírodní památka		národní přírodní rezervace		přírodní památka		přírodní rezervace	
	počet ¹⁾	výměra (v ha)	počet ¹⁾	výměra (v ha)	počet ¹⁾	výměra (v ha)	počet ¹⁾	výměra (v ha)	počet ¹⁾	výměra (v ha)
Královéhrad. kraj	112	11 892	1	334,2	5	2 531,2	68	7 668,0	38	1 358,6
v tom správní obvody:										
Broumov	3	1 425	-	-	1	1 408,4	1	3,6	1	12,9
Dobruška	10	182	-	-	1	50,7	3	4,6	6	126,3
Dvůr Králové n. Lab.	2	29	-	-	-	-	1	1,0	1	28,0
Hořice	6	187	-	-	-	-	5	123,8	1	63,6
Hradec Králové	16	226	-	-	1	5,4	11	166,3	4	54,2
Jaroměř	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jičín	27	1 215	-	-	-	-	21	845,8	6	369,6
Kostelec nad Orlicí	6	101	-	-	-	-	4	47,1	2	54,4
Náchod	9	1 184	1	334,2	1	638,1	3	13,0	4	199,1
Nová Paka	4	33	-	-	-	-	4	33,2	-	-
Nové Město n. Met.	2	329	-	-	-	-	-	-	2	329,4
Nový Bydžov	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rychnov nad Kněž.	19	196	-	-	1	65,1	6	9,8	12	121,1
Trutnov	6	4 892	-	-	1	363,4	5	4 528,6	-	-
Vrchlabí	5	1 891	-	-	-	-	5	1 891,2	-	-